

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Ljubljanske obč. volitve pred upravnim sodiščem.

I.

Ves klerikalni Izrael nori samega vesolja, ker je upravno sodišče v zadevi leta 1899. vršivših se ljubljanskih občinskih volitev deloma ugodilo pritožbi najodličnejših „meščanov“ klerikalne stranke, znane Erzina in še bolje znanega Breskvarja ter izreklo, da se je pri tistih volitvah zgodila formalna napaka, vsled katere volitev iz III. in iz II. razreda ni veljavna. Vsled tega nori ves klerikalni Izrael, malo je manjkalo, da ni ljubljanski škof daroval posebne zahvalne maše za to „zmago“, klerikalno časopisje pa skuša iz te zadeve kovati politični kapital in bega občinstvo z najpoddnejšimi lažmi, z najim-famnejšimi obrekovanji in z najneumnjimi izmišljotinami, prav kakor bi hotelo podati živo sliko moralne izprijenosti in nečuvne hudobnosti politikujočih duhovnikov. In vendar je cela zadeva v bistvu malenkostna in brez vsacega večjega pomena, ker se ni šlo za drugo, kakor za tolmačenje neke določbe občinskega reda, kakršni slučaj se primerijo malone vsak dan.

Po občinskih volitvah l. 1899. so klerikalci podali obširno pritožbo, v kateri so dolžili župana, napredno stranko in volilne komisije vsakovrstnih sleparij in se mej drugim tudi postavili na stališče, da je volitev iz III. in iz II. razreda neveljavna, ker se je vršil skrutinij tajno. Sklicevali so se pri tem na določilo občinskega reda, ki pravi „volilno opravilo je javno“, češ, tudiskrutinij je del volilnega opravila, in se mora vsled tega tudi javno izvršiti. Klerikalci sami niso upali, da s svojo pritožbo kaj opravijo. Hoteli so s svojo pritožbo samo prikriti strahovitost takratnega svojega poraza, obuditi mnenje, da so v tisti volilni bitki bili le vsled tega korenito tepeni, ker se je nasprotna jim stranka poslužila nepostavnih sredstev.

Računali so pa sami na to, da s svojo pritožbo ničesar ne opravijo, in vsled tega tudi dotične pritožbe niso dali podpisati kakemu uglednejšemu meščanu, ampak dvema takima možema, kakor sta Breskvar in Erzina.

Klerikalci niso v svoji pritožbi poglobljeno važnosti na formalnost pri skrutinij, nego na druge svoje obdolžitve. S temi pa so žalostno, da, sramotno pogoreli. Upravno sodišče je ves akt imelo v rokah, pregledalo je vsak posamezen listek in prišlo do prepričanja, da so klerikalci v svoji pritožbi nagromadili vse polno nesramnih lažij in obrekovanj. Upravno sodišče je zavrglo vse druge in ravno najpoglavnejše točke klerikalne pritožbe, razsodilo je, da so vse tiste točke klerikalne pritožbe popolnoma neosnovane in ugodilo tej pritožbi v jedni sami točki, namreč v točki glede tajnosti skrutinij. Z vsemi drugimi svojimi ugovori so bili klerikalci odbiti, ker se je izkazalo, da tisti ugovori niso bili osnovani, da so bile dotične obdolžitve izmišljene in zlagane.

Vzlic jasnemu izreku upravnega sodišča je škofov „Slovenec“ z brezstidnostjo, ki jo zmora samo največje falotstvo, skušal oslepariti občinstvo s tem, da je v soboto priobčil po moralnih naukih famoznega Liguorija sestavljeno notico, ki je bila spisana tako, da je moral vsakdo misliti: Upravno sodišče je priznalo, da ni bilo pravega reklamacijskega postopanja, da volilski imeniki niso bili razporejeni na javni ogled, da se je vkljub protestom vladnih zastopnikov in volilcev s pomočjo surove sile kršil volilni zakon, da so udje komisije odpirali glasovnice, da so bile glasovnice zaznamovane in numerirane in da so bila pooblastila falsificirana. Samo kak maziljen lopov je v stanu tako ne sramno goljufati javno mnenje. Res je ravno nasprotje tega, kar je „Slovenec“ v sobotni notici trdil. Upravno

sodišče je namreč spoznalo, da so vse te obdolžitve neosnovane, da so zlagane in je klerikalno tožbo v vseh teh točkah odbilo. S tem je sodno dokazano, da so klerikalci drzno lagali in obrekovali v vseh tistih točkah, katere je „Slovenec“ v sobotni prvi notici navedel. Ti „Slovenčevi“ duhovniki so pač največji lažnjivci, kar jih zemlja nosi.

Kakor rečeno se je klerikalni pritožbi ugodilo v jedni sami točki. Upravno sodišče je izreklo, da mora biti tudi skrutinij javen, ker določa občinski red, da je volilno opravilo javno in je upravno sodišče mnenja, da je skrutinij del volilnega opravila.

S to razsodbo se je upravno sodišče postavilo v nasprotje z navado, ki je ukoreninjena malone v celi državi, z navado, ki velja od nekdaj tudi pri nas. V Ljubljani se je omenjena določba občinskega reda od nekdaj tolmačila tako, da skrutinij ni del volilnega opravila. Kar pomni svet, bil je skrutinij v Ljubljani vedno tajen, in se torej sploh še nikdar ni volilo pravilno. Več kot trideset let sem je bil skrutinij tajen, in so tako klerikalci, kakor Nemci in vlada bili prepričani, da je to popolnoma zakonito. Kolikrat so bili klerikalci v prejšnjih letih načelniki volilnih komisij in so izvrševali skrutinij tajno. Tako se je sploh vedno postopalo, in vladni zastopniki niso nikdar ugovarjali. In tudi sedaj je bila vlada mnenja, da mora biti skrutinij tajen, in je vsled tega nasvetovala cesarju, da potrdi izvolitev župana Hribarja. Ko bi bila vlada količkaj mislila, da je klerikalna pritožba utemeljena, da mora biti skrutinij javen, bi ne bila nasvetovala cesarju, naj župana potrdi!

Z razsodbo upravnega sodišča, ki se z neko presenetljivo tesnosrčnostjo oklepa besedila našega občinskega reda, se je vsa dosedanja praksa malone v celi državi postavila na glavo. Skoro povsod pri občinskih, deželnozborskih in državnozborskih volitvah je namreč volilno

opravilo samodeloma javno, skrutinij pa je bil tajen, skoro povsod se postopa tako, kakor se je leta 1899. postopalo pri nas, a vendar ne pride nikomur na misel, da bi temu ugovarjal. Poglejmo samo, kako je bilo pri zadnji državnozborski volitvi. Volilno opravilo je bilo deloma javno. Državnozborski volilni red nikjer ne določa, da se mora skrutinij vršiti tajno, pač pa določa, da se vrši konstituiranje volilne komisije, oddajanje glasovnic, zaključanje glasovanja in razglašanje volilnega izida javno. Z ozirom na razsodbo upravnega sodišča bi bilo torej logično, da se je vršil tudi skrutinij javno, kajti zakon nikjer ne reče, da mora biti tajen, a vendar je bil skrutinij povsod tajen. V smislu razsodbe upravnega sodišča je torej tudi izvolitev dr. Šusteršiča državnim poslaneom nezakonita, in bi se morala razveljaviti. To se ne zgodi, ker se ni nihče pravočasno pritožil, pač pa bi bila dolžnost dr. Šusteršiča, da sam odloži svoj mandat. On je izvojskoval razsodbo upravnega sodišča, in je torej dolžan sam sebi, da jo logično aplicira na volitev iz V. kurije, zakaj ves svet bo rekel, da je lumparija, ako kdo ovrže starodavno navado, sam pa obdrži mandat, o katerem ve, da sloni na nezakoniti podlagi.

V Ljubljani, 22. januarja.

Česke stranke.

V glasilu voditelja češke socialne stranke, poslanca Klofača se napoveduje vladi hud boj, ker hoče kabinet dognati le takozvane državne potrebščine, vse drugo pa odriniti. „Mi poznamo“ — piše „Česka Demokracija“ — „le jedno potrebnost, to je ohranitev našega narodnega obstanka. Vlada, ki noče biti pošteno ustavna ter napravljati iz parlamenta nekaj zaščit privilegiranih in kapitalističnih krogov, ne more najti Čehov v svoji delavni večini. Toda opozicija potrebuje najprej jasnodoločenega programa, kakoršnega niso imeli doslej niti Mladočehi niti stara večina. Nemci pa so imeli svoj

LISTEK.

„Babilonci“.

Roman. Spisal knez Dmitrij P. Golicein.

Knez Golicein Muravlin zavzema med ruskimi pisatelji ugledno mesto. Tudi Slovincem je znan po prevodih nekaterih novel, ki so izšle v podlistku „Slovenskega Naroda“. Zlasti prevod njegove novele „Ne ubij!“ — katere tendenca je obrnjena proti Tolstega noveli „Kreutzerjeva sonata“ — je vzbudil tudi med slovenskim čitatelstvom mnogo pozornosti. Knez Golicein pa nas mora prav posebno zanimati, kajti prvi je med ruskimi literati, ki seznanja svoje rojake z drugimi slovanskimi rodovi. Sedaj je izdal zopet nov roman, ki ima za Slovence in sploh za Jugoslovane prav posebno vrednost, saj se bavi tudi z nami.

Knez Golicein Muravlin, pridobivši si v Slovanstvu velike zasluge s svojo krasno, ilustrovano knjigo „У сѣнѣ моря“, ki se bavi s Slovani ob Adriji, in s svojimi potopisi, je znal izkoristiti svoja opazovanja in vtise, katere je dobil v južno slovanskih krajih v beletristični obliki. Jasno je, da je knez Golicein na pravem potu. Ni ga bolj mogočnega sredstva za populariziranje idej, kot je baš beletristika. V tem osiru se ne morejo z njo meriti ni potopisi, — naj si

bodo še tako živo slikani in goreči in zanimivi jasni članki. In ravno to mogočno sredstvo je potrebno za razširjanje slovanskih idej v ruskem narodu.

O tem se uverimo pri čitanju najnovejšega Goliceinovega romana „Babilonci“.

V glavnem junaku, v Zvolincevem odmeva položaj slovanskega dela v Rusiji. Avtor si ga je izbral, da mu vlije svoje misli in ideje.

Zvolincev pravi na nekem mestu: Od vseh strani prihajajo potniki v Črnogoro in uvidevajo ogromni pomen kneževine v obče-slovanskem delu, dočim se mi ljubezljivo vzgajamo „Steinbergov“, smatrajoč slovnanoljubiteljstvo (славянофильство) za prazno vnemo. In zato smo mi Babilonci — pravi Babilonci v epohi „zmede jezikov“, kateri smo pozabili, od kod in s kom smo prišli in kam nam je sedaj treba iti. Svojece smatramo za tujce, a v prišlecih — tujcih gledamo ideale. Iznašli smo „Rusijanstvo“, a Slovanstvom se ne pečemo. In zakaj to? Ker Slovanstva ne poznamo! Nismo imeli časa, ga izpoznati, in odkod tudi? Še celo v naših učnih knjigah se omenja Slovanstvo samo v drobnem spisu, katerega sploh ni vredno štiti. Zato pa poznamo kronologijo Kapetingov.

Dalje bida Zvolincev nevhvaležnost, katero je skazal Peter Veliki Črnogorcem za

časa ruske vojne s Turčijo. Poslal je v Črnogoro polkovnika Molodaroviča s prošnjo, naj bi Črnogorci pomagali do zmage pravoslavni slovanski Rusiji. Črnogorci so se od zvali prošnji, šli v boj in slavno pobili Turka. Peter Veliki pa je sklenil mir in vrle Črnogorce pozabil. Turki, zopet prosti, so se navalili z vso silo na Črnogoro, razdejali Cetinje, požgali na stotine bivališč, razmesarili na tisoče žensk in otrok. A Rusi — kako smo jim vse to plačali? No, dali smo jim pettisoč rubljev. Jeli to nagrada? In za časa Napoleona, ko je Črnogora, bo reča se z nami zajedno, priborila sebi Kotorško luko, ali je nismo mi vzeli te luke in je podarili Avstriji, svojemu očitemu sovražniku? In v zadnji vojni, ali nam ni bila Črnogora zopet v oporo?

In zopet pravi Zvolincev nekje: Prečudno je, kako smo se odstranili od onega, kar bi nam moralo biti najbližje, in kako smo nevedni glede slovanskega vprašanja. Mi vemo samo to, da živé Bolgari in Srbi, in nam se predstavljata Stambulov in Milan. Pozabili smo tudi, da smo začeli vojno radi Bosne in Hercegovine. — Nam Rusom se ni treba ponašati, dokler žive naši bratje v mučnem in ponižajočem položaju.

Da se s javnimi članki in učenimi knjigami mnogo doseže, je razvidno iz pritožb drugega v roman uvedenega tipa epigonov prejšnjih slovnanoljubiteljev v Rusiji.

Golicin piše:

Ljudje tožijo in pozabljajo, da resnica v eksistenci ustanavlja in zajamčuje vzajemne odnose vseh živečih, ravno tako kakor vlada vpliv solnca nad gibanjem planetov in nad bistvom vsacega atoma na teh planetih. — Ko je izšla prva knjiga Arnavtovega (Арнавтовъ), se je avtor z njo proslavil in umrl. Nazivajo ga „velikim svetilom vede, globokim filozofom in političnim mislecem“. V njegovem rodnem mestu Kazanu se mu postavi spomenik! Toda misli Arnavtovega niso prodrle v ljudstvo, šle so mimo kakor deli žarkov, nikogar se dotaknile.

In zopet nam kaže avtor Zvolincevega v indiferentni družbi, kjer poslušna pogovor.

Natalija Nikolajevna hvali življenje v Avstriji, slika Avstrijce kot najboljše in najomikanejši narod in povzdiguje avstrijske častnike. Bila je nekoč štiri točne v Franzensbadu. Vsa navdušena trdi, da je Avstrija dokaj prijaznejša od Nemčije. Tedaj ji pa seže v besede Zvolincev: „Za Nemce je Avstrija dobra, toda Slovanom ni mila!“ Natalija Nikolajevna se začudi: „Slovani? Kakšni Slovani so tam? Ah — Čehi in Poljaki!“

„Mi smo Rusi, pravi Rusi, a vse ostalo je nečlanost“, odreže se Mamajev.

(Dalje prh.)

binkoštni program. Dovelj je tlake za tujce! Mi se ne bojimo bodočega viharja. — „Narodni Listy“ zagotavljajo, da bodo Mladocihi svoje narodne in politične vzore vzdržali. Narod naj bo miren, kajti nič se ne bo smelo zgoditi proti njegovi koristi. Ako bo levice, da bo parlament delal, potem naj odstrani vse, kar more delavnost parlamenta nadzorovati. — „Moravska Orlice“ je prinesla članek, ki se potese za skupni češki klub, ki naj bi obsejal vse češke stranke. Le vsi češki poslanci morejo izpolniti svoj program, zato deset glasov delavcev in agrarcev ne sme manjkati. — „Lidove Noviny“ izjavljajo, da se morejo vezati Čehi s Poljaki le tedaj, ako se zajamčuje popolna enakopravnost. Podrejali se Čehi Poljakom ne bodo.

Modernizovanje črnogorske državne uprave.

Ob priliki svojega vladarskega jubileja je knez Nikola naznanil, da se črnogorska državna uprava času in napredku primerno preobuja. „Agramer Zeitung“ je dobila s Cetinja poročilo, da je uprava Črnogore dokaj patriarhalna, zato se reformuje docela sodništvo, administracija se loči od justice, se določi redni letni proračun ter se loči uprava dvornih financ od državnih. Zakoni se pridno izvršujejo. Gotovo bodo našle reforme med narodom odpor, zato pa hoče knez, da se uvedejo polagoma in previdno.

Kraljica Viktorija.

Angleška 83letna kraljica Viktorija leži na smrtni postelji, in baje ni zanjo nobene rešitve več. Ko umrje, stopi na njeno mesto njen 60letni sin, princ Waleski. S tem se ne zgodi nobena izprememba, kajti angleški vladar v istini ne vlada, nego je le predstavitelj narodove volje ter nima na politiko nobenega upliva. Kraljica Viktorija je sedela na vladarskem stolu 62 let. Bodoči angleški kralj je znan po številnih škandaloznih aferah, po svojem luksuriornem življenju in po svojih nastopih pri vojaških paradah. Kraljica ga ni marala, ter sta sin in mati živela vedno ločeno. Kraljica Viktorija, ki je prišla na prestol z 19 leti, je bila med narodom jako priljubljena. Sedanji vojni z Buri se je ustavljala, a njen upliv ni mogel zmagati upliva Chamberlaina. Za Angleže pa smrt Viktorije v sedanjem nesrečnem času, ko jim delajo Buri toliko skrbi in škode, obeten udarec.

Vojna v Južni Afriki.

O položaju v Kaplandiji ni nobenih novih in važnih poročil. Od 5. do 10. t. m. so Buri oblegali mesto Danielville in ga bombardirali. Na vahu Transvaala pa se Buri koncentrirajo dalje. Botha ima med Pretorijo in Machadodorpom baje nad 6000 mož, Beyer 2000 mož, Dewet pa maršira s 3000 možmi v Ermelo. Angleški listi hlinijo veselje, da bo Kitchener mogel sedaj Bure skupno, v masi in ne v malih oddelkih poraziti in tako njihov upor zadušiti. Ali Buri gotovo ne bodo čakali napada angleških kolon, nego bodo ostali pri svoji stari taktiki. General Hunter, doslej poveljnik v Bloemfonteinu, se mora vsled bolezni vrniti v London, na njegovo mesto pa stopi polkovnik Tucker. General Clemens je imenovan poveljnikom v Pretoriji. Londonski vojni urad je nabral zopet 5000 mož, da jih pošlje na bojišče. Najeti so za dobo jednega leta, če pa bi trajala vojna dalje, morajo ostati do konca. Iz Avstralije dospe te dni novih 500 mož na bojišče. Lord Kitchener je zahteval 10 500 mož, katere zbero baje tekem 80 dni. Odkod vzemó toliko prostovoljcev, tega angleški listi ne povedó. Kitchener je baje ukazal, da Burovni več loviti, ampak vsakega ujetnika ustreliti. Ta vest je naravnost neverjetna, ker je prebarbarska in baje mednarodnim vojnim določbam v lice. Vsa Evropa bi se morala dvigniti proti takemu divjaškemu načinu vojevanja. Buri so v primeri z Angleži pravi gentlemani. Ujetnike vedno le razorožijo ter izpusté; pridržé pa častnike, za katere skrbe, da ne trpe ničesar. Proti takemu nasprotniku je omikanemu narodu nemogoče postopati brezobzirno in bestialno neusmiljeno. Iz Standertona se poroča, da imajo Buri živil in streljiva v izobilju, ter da odločno odklanjajo mirovne ponudbe Kitchenerja.

Dopisi.

Z Dolenjskega, 19. decembra. „Slovenec“ povdarja v članku „volitve v dolenjskih mestih“, da se je naše meščanstvo

nagnilo odločno na katoliške narodno stran. Ako je temu tako, potem moramo sklepati, da so Kočevci in drugi Nemci v dolenjskih mestih postali slovenski klerikalci.

„Slovenec“ so najbolj napoti naši trgovci, katere hoče stranka za vsako ceno — seveda na katoliški podlagi — uničiti. Trgovcem očita, da ne privoščijo drugemu gospodarskega blagostanja, kakor klerikalci, ter jih potem tolaži s besedami:

„Čemu kričati o škodi konsumnih društev; organizujte se raji in omejite prostost ustanavljati trgovine, provsorčite prepoved krošnjarije, in tudi vaš stan bode doživel boljših časov. Poleg tega pa ne izrabljajte svojih kupčijskih zvez v politične agitacije in postrezite ljudem vsake stranke enako vlijudno in brez vailjevanja svojih napačnih nazorov.“

Trgovci tedaj vailjujejo svoje napačne nazore ljudstvu, gospodje kaplani pa tega ne delajo, ampak samo vlijudno poučujejo ljudstvo o pravih nazorih. Dvomimo, da je člankar svoje besede o krošnjarstvu dobro premislil in prevdaril, kolikega pomena je krošnjarstvo ravno za Dolenjsko. „Slovenec“ besede zaslužijo, da se prihijejo. Celi sodni okraj, posebno Kočevje, Ribnica, Velike Lašče, velik del okr. Žuženberk, Črnomelj i. t. d. žive v prvi vrsti od krošnjarstva. Naša domača industrija, naše lončarstvo in rešetarstvo je vničeno, ako odpravite krošnjarstvo, katero našemu trgovcu ne škoduje. Čuje se, da bode vlada državnemu zboru predložila načrt zakonu o krošnjarstvu, katero se hoče občutljivo omejiti. Poleg naših lončarjev in rešetarjev, ki hodijo križem sveta, imamo v velikih mestih posebno na Dunaju, polno kostanjarjev in pomarančarjev. Skoro vsa avstrijska mesta so krošnjarstvu odločno nasprotna, posebno antisemiti na Dunaju z vso silo zahtevajo odpravo krošnjarstva. Ako se jim pridružijo tudi kranjski poslanci, bode na tisoče naselbin na Dolenjskem uničenih. Mi ne ugovarjamo temu, da se odpravi krošnjarija s manufakturnim blagom in raznim „pofelnom“, ki se zanaša med ljudstvo, a ne sme se zadeti naša solidna domača industrija, katera itak trpi pred veliko industrijo. Navdušeni in zapeljani možje, ki so pri zadnjih volitvah volili „Slovenec“ kandidate, naj si zapomnijo, na kaki način hoče stranka pomagati trgovskemu stanu na stroške krošnjarstva. Naši klerikalci nas spominjajo na dunajske krščanske socialiste ali antisemite, s katerimi smo tudi napredni Slovenci simpatizirali, misleč, da nam bodo vsaj v narodnem oziru bolj pravični, nego liberalni Nemci. Motili smo se. Oblubovali so vse mogoče in nemogoče reči, katerih doseči ne morejo. Pri zadnjih volitvah so že doživeli nekaj porazov. Njihova zvezda temni tembolj, kolikor bolj se vdajajo klerikalizmu, sovražniku napredka, od katerega je v prvi vrsti zavisno blagostanje mest.

Iz Celja, 19. januarja. (Boj za Celje). Na indeksu smo vsi narodni celjski volilci! Strašno, pa res! V celjski „vahtarici“, čitati je od prvega do zadnjega imena vseh onih neustrašenih volilcev — narodnjakov ki se 11. t. m. niso dali niti preslepiti, niti podkupiti od magistratnih in vladnih agitatorjev, nego so odločno stali za našega kandidata ter tudi neustrašeno in brez strahu oddali na volišču istemu svez glas. Na indeksu smo vsi zapored, c. kr. uradniki, učitelji, odvetniki in notarji, obrtniki, drugi uradniki in koncipijenti, trgovci, duhovniki itd., itd. 114+1 nas je, kakor se „vahtarica“ rači izraziti, 114 odličnih in jeden „šuft“, kojega vsi pismonuki okrog celjske žlampe ne morejo pogruntati in prav to jih najbolj peče. V pomirjenju povemo „vahtarici“, da smo mi našli na volišču več šuftov, pa seveda v nemških vrstah in prav hvaležni smo nemškutarski kliki, da jih je sama razkrinkala s tem, da je sama priobčila imena vseh naših volilcev, da tedaj, sedaj še bolj zanesljivo vemo, kdo je bil z nami in kdo je volil nasprotno. Vse te neznačajnike, vse „šufte“, ki so se izneverili svojemu rodu privoščimo Pommerju in njegovemu celjski gardi iz srca. Da si le ne bi nad njim pokvarili želodca tako hitro, kakor smo si ga mi, dokler so se štilili med nas in hodili špijonirat v našo družbo. Torej še enkrat dober tak nad takimi, nam sedaj dobroznanimi „šufi“. Dotičnikom pa svetujemo, naj kar hitro poberejo šila in

kopita iz narodnih društev, da se jim ne pripeti, da jih vržejo ista neusmiljeno sama čez prag. Kdor ni z nami je proti nam. Ta parola se mora bolj ko kdaj uveljaviti pač v sedanjih kritičnih časih in se mora obistiniti nasproti vsakemu figamžu, omahljivcu in neznačajnemu brezobzirno. Našim neustrašenim, zavednim, odločnim in vstrajnim volilcem, zlasti obrtnikom, ki so prišli vsi do zadnjega na volišče, pa kličemo še enkrat, slava, slava možem, ki so si upali pokazati, da tudi slovenski obrtnik nekaj velja, da velja več kakor vsa druga kopica potujenih poturic. 115 nas je in to v Celju, to je številka, ki govori cele knjige in ki se ne da kar kratko malo izbrisati iz sveta in ki Vam bode donela, po ušesih tako dolgo, da se vidimo zopet na volišču. 115 nas je, ki smo šli v boj za narodnega kandidata iz prepričanja nepodkupljeni, brez pijače in smodk in brez onih vad, s katerimi ste nasprotniki slepili interiorizovali svoje preplašene ovce. In med temi 115 nas je bilo blizo 40 samih odločnih trgovcev in obrtnikov. Kaj ne, to Vas boli? Časi so minuli, ko so prihajali na volišče samo odvetniki in duhovniki, današnje številke Vam živo pričajo, da gre Slovan na dan tudi v mestu. Da, da, dani se in svitati se je začelo tudi drugim slojem v glavi in ni več daleč ona doba, ko bomo lahko ponosno dvignili glavo ter Vam neustrašeno zaklicali, sto in tisočletna naša dedna zemlja je zopet naša in naša so zopet ona mesta, koja so gradili naši pradedi, naše je Celje! Vse Vaše mahinacije, sleparije, terorizem in grožnje Vam ne pomagajo več. Umetna stvar, prisiljeno nadvladje se mora streti in stlo se bode, ako nam Bog pomaga in sreča junaška. Zato bomo pa s skrbeli tudi z največjo pozornostjo vsi oni volilci od 11. t. m., katere našteva „vahtarica“ na indeksu, skrbeli bomo zato tem lažje, ker se dobro poznamo. „Vahtarici“ pa smo ponovno hvaležni za taka razkritja, ker se odslej ne bo nikomur več pripetilo, da bi zašel h kakemu trgovcu ali obrtniku, kajti v vseh strokah nas je zadosti in ne potrebujemo od nasprotnikov prav ničesar.

Iz Kozjega, 19. januarja. V boju za Celje boriti se nam je bilo ne samo proti terorizmu Nemcev, ampak tudi proti nevsčnosti in pristranosti naše ljube birokracije. Pri nas smo imeli do zadnjega dva slovenska davčna uradnika. Oba sta nas morala „aus Dienstesrückichten“ zapustiti; enega so poslali po stari metodi na Gorenjaštersko, drugega pa, ki je svoje dni že bil v mrzlem eksilu na Gornjem Štajerskem, predstavili so proti njegovi prošnji v Gornjigrad. Slednjemu so že leta in leta oblubovali, da ga bodo z ozirom na njegove otroke namestili v kakem mestu. Pa kaj so obljube proti znanim „Dienstesrückichten“! In če se vpraša, kaj sta ta dva moža zakrivila? Odgovora ne zapišemo, ker bi zapadli zaplembi. Le to izjavimo, da, če sta kaj zakrivila, bi morala biti kaznovana, ne pa na državne stroške prestavljena. V Gornjigrad prestavljenemu uradniku bilo je skrajno rečeno, da ima tja oditi v drugi polovici tega meseca. A naenkrat se je celjskemu in brežiškemu okrajnemu glavarstvu začelo silno muditi. Ko so se Celjani kratko pred volitvijo začeli bati za mandat, začeli so med Celjem, Laškim, Brežicami in Kozjem švigati brzjavici. Iz Laškega so namreč nekoga uradnika bili prestavili v Kozje. Ta je dobil najbrž v sumu, da bode slovensko volil, nič sluteč brzjavno naročilo, da mora „binnen 48 Stunden“ v Kozjem službo prevzeti, kozjanski uradnik pa takoj odriniti v Gornjigrad. To je bilo par dni pred volitvijo. Več ne rečemo: Sapienti sat! Tako se postopa z našimi davčnimi uradniki! Drugače je, če se gre za nemškega uradnika. Imamo tu nekega davčnega praktikanca, o katerem je pred njegovo disciplinarno oblastjo dokazano, da provocira občinstvo. Glavar Vistarini je nedavno izjavil, da bode slovenske uradnike spravil iz Kozjega, nemškega praktikanca pa pusti tu, češ, „da ne bodo Slovenci mislili, da vse dosežejo“. Tako postopanje dela pogum Kaj čuda, da je nemški praktikant, šuteč se varnega, izustil: „Nun, jetzt werde ich es aber noch ärger treiben.“ In res, zopet popeva „Die Wacht am Rhein“, in pri zadnjih volitvah je očitno agitiral za Pommerja ter letal okrog volilcev kakor ujet priganjač. Čakati bo treba na zase-

danje državnega zbora, v katerem se bo spravilo na razgovor tudi postopanje glavarja Vistarinija, proti kateremu še imamo mnogo in petto.

Iz Radomlje, 21. januarja. Preteklo nedeljo imelo je tukajšnje bralno društvo svoj častni dan; priredilo je namreč Prešernovo veselico, katere je v moralnem in materialnem oziru popolnoma uspela. Iz Kamnika je prihitelo pevsko društvo „Lira“ pod večjim vodstvom g. Steleta in razveseljevalo s svojim v resnici krásnim petjem v obilnem številu zbrano družbo. Po primernem pozdravu in nagovoru igrala se je burka „Živomrtva zakonska“. Z odločnim nastopom ter jasnim in razumnim predavanjem pripomogli so domači igralci igri do veljave, in ljudstvo, koje v Radomlju še ni videlo gledališke predstave, se ni moglo dovolj nasmejati ter je splošno zahtevalo, da se igra v kratkem zopet ponovi. Po igri zadoneli so zopet ubrani glasovi Lirašev, mladina pa se je vrgla v naročje Terpsihorino ter rajala vstrajno do zore. Bralnemu društvu, ki je s to veselico zadostno pokazalo svojo življenjsko moč, je le želeli, da vstraja na začetej poti. Kamniški „Liri“ pa posebno zahvalo na nje prijaznem sodelovanju, in da se zopet vidimo pri izbornej kapljici Nastranovi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. januarja.

— „Zmaga“ velmož Breskvarja in Erzina. Nečedna sodrga, ki se zbira okoli generalnega štaba klerikalne stranke, zaglala je te dni pravi buronski krik; vsi klerikalni matadorji od dr. Šusteršičeve sence, Antona Bonaventure do zadnjega, za hranilničnimi knjižicami ljubljanskih tercijalk pehajočega se kaplana pa so si same radosti meli roke. Katoliška velmoža Breskvar, ki je zaradi žaljenja časti odsedel teden dni na Žabjaku in Erzina, katerega je moral občinski svet zaradi nevestnega službovanja suspendovati, pomaknjena sta bila kar čez noč na prvi mest klerikalne organizacije in prav nič bi se ne čudili, ko bi ju naš kuriozni škof v kakem pastirskem listu proglasil za moža, ki sta poklicana ter po izrednih svojih moralnih in duševnih svojstvih tudi usposobljena voditi njemu v varstvo izročene ovčice h — Kristusu kralju. Kako bi se pa moža tudi ne bila čutila! Vsaj je „Slovenec“ raznašal nju slavo zatrjujoč, lahkovernim svojim bralcem, da sta ta dva častivredna velmoža strmoglavila župana in razgnala občinski svet. Klerikalni mob pa se je že v petek večer s to zmagonosno novico razletel po vsej Ljubljani, kjer je lagal in obrekoval, da se je vse kadilo ter tako pouzročil, da pride marsikak nedolžen klerikalec, ker je proti županu in občinskemu svetu izrečene podle laži v svojej naivnosti vrjel ter jih dalje razširjal, tjekaj, kjer je svojo moralno vrednost priliko imel primišljavati velmož Breskvar. Pri vsem tem kriku pa bode „Slovenec“ nastrigel bore malo volne. Župan namreč uraduje dalje in občinski svet opravlja svoja po občinskem redu mu prideljena opravila ter jih bode opravljal, dokler se ne izvrše nove dopolnilne volitve. „Velikanska zmaga“ klerikalnih velmož Breskvarja in Erzina razpršila se je torej, kakor se razprši iz miljnate vode napihnjeni mehurček. Zaznamovani in nezaznamovani črnosukneži so sicer vladi namigovali, naj bi župana odstavila ter namestila vladnega komisarja. Med vrsticami so tudi že opozarjali da bi izredno sposoben bil zato gotovega duha — in tu ne mislimo na dr. Šusteršičevega sv. Duha — polni Avgust Erzina. A možje so čisto prezrli, da — ako oni niso proučili občinskega reda — ga je proučila vlada. Zato jim za sedaj — in glede na zavednost ljubljanskih volilcev, ki do dobrega poznajo te črne poštenjake tudi zanaprej — pač ne ostane druge tolažbe, ko ona, ki jo dajo zabavljice, sumničenja, obrekovanja in laži. Te tolažbe so se tudi izdatno poprijeli. Slepí so pa tako, da ne opažajo, kako gnojnica, s katero skušajo oblitati župana, ne dosega njega, temveč škropi nazaj po itak že umazane njihove obleki. Habeant sibi!

— „Slovenec“ zopet obsojen radi častikraje. Častikraja je pri „Slovencu“ prišla že v navado in ima vsled tega zaznamovati že dolgo vrsto obsodb. Te dni je stal „Slovenec“ odgovorni urednik zopet

pred sodiščem, točen, da je v dopisu iz Staraga trga pri Ložu, govorečem o ondolnem abodu, kradel čast o. kr. orožnikom. Odgovorni urednik je bil obsojen na 40 K globe in povrnitev stroškov, tisti duhovniki, ki so pravi krivci, pa so ostali nekaznovani.

— Zaradi prestopka zborovalnega zakona je bil minoli teden obsojen klerikalni agitator Gostinčar. Sklical je bil neki shod na „duhovniško št. 13“, kakor se navadno imenuje „Katoliški dom“. Po vzgledu prečastite duhovščine se pa ni zmenil za zakonske predpise in bil vsled tega obsojen na primerno globo, ki se pa spremeni v zapor, če bi Gostinčar globo ne plačal, kar je prav verjetno.

— Kaznovani napadalci. V soboto zjutraj ob 1/2 uri je šel knjigovodja gosp. Polak iz kavarne „Valvazor“ mirno čez frančiškanski most, ko naleti na tri moške, mej katerima sta bila dva izredno glasna, tako kakor člani tiste družbe, ki se je včasih shajala na pasjem brodu. Prišedši bliže je g. Polak spoznal, da sta ta dva moška, ki sta se mu bližala nesigurnih korakov, Breskvar in Štefe. Ta dva stebra katoliške stranke sta g. Polaka brez vsacega vzroka začela dražiti, da je župan odstavljen itd., in ker jima g. Polak ni ostal ničesar dolžan, nego jih krepko zavrnil, sta se ga še dejanski lotila. Najprej je g. Polaka napadel Breskvar, potem pa se je še Štefe vanj zaletel. Toda nesramna napadalec sta se zmotila, meneč, da se bo g. Polak pustil pretepati. Gosp. Polak se je krepko branil, vrgel je Breskvarja in Štefeta ob tla in jima posvetil, da ne bosta tako kmalu zopet koga napadla. Škoda, da ni bilo v bližini policaja. Ta bi bil Breskvarju in Štefetu preskrbel prenočišče v „špekhamri“. O Štefetu govore hudomušneži, da je, prišedši domov, moral okusiti še „štaberl“.

— Zlobnost „Slov. Gospodarja“. Piše se nam: Mariborski „Slov. Gospodar“ se huduje, da so v Mariboru slovenski glasovi nazadovali. Pravi vzrok pa je zamolčal: da se mariborska duhovščina ostentativno ni udeležila volitve. Ob enem zmerja tudi politično društvo, ne pove pa, da pri tem društvu nosijo zvonce mariborski rudečkarji in nekateri takozvani „prvaki“. Tako slepi mariborska duhovščina nevedno ljudstvo. Take zlobnosti je sposoben le dr. Lažnik.

— „Slov. Gospodarju“ slaba prede. Piše se nam iz Savinske doline: „Slov. Gospodar“ joka: „V Savinski dolini se je začela po nekod strastna gonja proti našemu listu.“ Ko se „Slov. Gospodarju“ vrača z lastnim orožjem, je začel vpiti, da je svoboda in nevarnosti! Kje je pa bila takrat svoboda, ko je „Slov. Gospodar“ izdal ukaz za bojkot „Domovine“? Kje je bila svoboda „Gospodarjeva“, ko so duhovniki po celi škofiji začeli vpiti po prižnicah zoper „Domovino“, „Slov. Narod“ in „Rodoljuba“? Zato pa na delo, liberalci! „Gospodarju“ že slaba prede! Proč z njim iz vsake gostilne, kamor zahajate, proč z njim iz vsake poštene hiše, proč z njim iz vsakega društva, kjer sodelujete. Dokler „Slov. Gospodar“ ne obljubi poboljšanja, tako dolgo je naš bojni klic: Proč z lažnjivcem!!

— Redko odlikovanje Slovenca na Ruskem. V slovesni seji „Imperatorske akademije nauk“ v Petrogradu dne 29. decembra m. l. je bila prisojena „premija imeni grofa A. D. Tolstega“ — denarna nagrada 400 rub. sreb. — našemu rojaku gosp. prof. M. Hostniku za njegovo knjigo: „Grammatika slovinskago jezika“, katera je bila natisnena že v aprilu m. l., pa ni doslej izšla, ker bo sestavljala jedno knjigo s „slov. ruskim slovarjem“, katerega tisk se bliža koncu. Čestitamo prvemu Slovencu, katerega je nagradil največji znatni tribun v Rusiji!

— Iz slovenske umetniške razstave v Zagrebu. Doslej so bile nakupljene naslednje umetnine: „Motiv iz Kolesije“ in „Po zimi“, od Antona Gvaica; „Močvirje“ od Rikarda Jakopiča; „Selce“, od Mateja Strnena; „Furlanka“ in tri študije (akvarelne slike) od Henrike Šantlove; „Študija“ od Ferda Vesela; potem dve vazi in jeden relief od B. Pogachnika. Omenjene predmete so nakupili: Dr. Kršnjavi in dr. Mallin ter „Društvo umetnosti“. Razstava ostane odprta do 27. t. m. Po nje zaključanju prinesemo ob-

širneje podrobno poročilo o tej slovenski umetniški razstavi v Zagrebu.

— Raje nevesto kakor stranko. Z Notranjskega se nam piše: Bil je par, ki se je imel ta predpust poročiti. On — železniški delavec — liberalci — z lepo mesečno plačo, a ona — dekla. Dekan je moledeval nevesto: „Daj, daj pogovori ga, da odstopi od liberalne stranke“. Ona — uboga in pregovarja ženina. Ta se brani in reče: „Raje odstopim od tebe, ko od liberalne stranke“. Ko nevesta — oziroma dekan — ne da miru, res odstopi od neveste. Pustil jo je, a ona — obrisala se je in šla zopet služiti, pa ne k — dekanu, kateri jo je spravi ob vrlega ženina. Ta dogodek pripetil se je v bližini Cerknice.

— Rakovski samci prirede 9. februarja „plesni venček“. Marsikateremu je še v spominu, kako prijetno in nepriiljeno se je zabavalo občinstvo na lanskem venčku. Tudi letos se trudijo samci, da bodo vstregli občinstvu v vsakem oziru. Posrečilo se jim je dobiti v ta namen res lepe in velikanske prostore. Med odmori bodo nekatere humoristične točke, nad katerimi se bode občinstvo gotovo iz srca radovalo. Da bode plesateljina mladina uzadovoljena, skrbela bode marljiva godba o. kr. pešpolka pl. Beck št. 47. Za lačne in žejne, kakor tudi za drugo potrebo poskrbljeno bode v največji meri. Omenjeno bodi, da bodo čakali pri posameznih vlakih tujce vozovi. Za to zabavo se zanimiva občinstvo tem bolj, ker je namenjen čisti dohodek „šolski mladini“. Vabila razpošljejo se v kratkem.

— „Iz Postojne se nam piše: Pri običnem zboru narodne čitalnice v Postojni izvoljeni so bili: predsednikom g. Anton Dittrich, podpredsednikom g. Gregor Pikel in za odbornike gg. Dereani, Dietz, Dittrich Ludv., Gorjup in Lavrič. Čitalnica priredi 2. svečana Vodnikovo svečanost s koncertom in plesom. Pri koncertu sodeluje postojnski salonski orkester in čitalniški pevski zbor. — Čisti dohodek namenjen je za Prešernov spomenik. — Dne 14. svečana priredi čitalnica za člane zabavni večer. Podrobni vsopred naznanil se bo svoječasno.“

— „Strelnski klub“ v Zagorju ob Savi priredi dne 2. svečana t. l. plesni venček v prostorih g. Iv. Müllerja. Začetek ob 8. uri zvečer. Vstopnina za osebo 1 K, za rodbino 2 K. Pri plesu svira godba na lok gosp. L. Habata.

— Iz Gornjegograda se nam piše: Pri zadnjem običnem zboru „Narodne čitalnice“ v Gornjemgradu se je sestavil za leto 1901. sledeči odbor: predsednik g. Jos. Kranjc st., veleposestnik in lesni trgovec; podpredsednik g. Kazimir Bratkovič, ces. kr. notar; blagajnik g. Franc Kočbek, nadučitelj; tajnik g. Jos. Krajnc ml.; odborniki gg.: Franc Perne, posestnik, Podbrežnik J., tajnik okrajnega zastopa in Ign. Šijanec, učitelj; namestnika sta gg.: Jos. Mikuš, gostilničar in Jos. Prisljan. — Obdržali so se vsi dosednji listi, le „Slovenski Gospodar“ se je izključil, ker ta list na nečuten način napada našo čitalnico in posamezne njene člene.

— Glas iz občinstva. Piše se nam: Pri vsaki postaji na drugih železnicah prižigajo se svetilke pri izhodu na kolodvorih, da popotnik, če se zvečer pripelje, naj si bode domač ali tujec, vidi vendar, kam stopiti v temni noči, samo na postajah dolenjske železnice vlada egiptovska tema. Ker dovozne ceste tudi nobene svetilke nimajo, se tujcu prav lahko kaj neprijetnega pripeti. Ne zahtevamo, da se na vsaki postaji prižgo svetilke pred kolodvorom, ampak želeto je pa le, da se vsaj na večjih postajah po eno svetilko, katera je že tako na postajnem poslopju napravljena, vsaj za pol ure pri zvečernem vlaku prižge, katere so se v začetku tudi prižigale. S tem bi bilo potujočemu občinstvu ustrezno. Prosimo torej slavno obratno ravnateljstvo v Beljaku, ki rado ustreže opravičenim željam, naj vzame te vrstice na znanje in ugodí tej prošnji potnikov.

— Redek slučaj poselske zvestobe. Nocoj je v visoki starosti 91 let umrla Marija Vogelink, ki je celega polstoletja služila v rodovini Plantz-Gregorič.

— Na semenj dne 21. januarja je bilo prignanih 1107 konj in volov, 271 krav in 59 telet skupaj 1437 glav. Kupčije je bila z volmi še precej živahna, ker je prišel navadni kupec (žid) z Morave in jih je precej nakupil in dobro plačal, pa tudi mesarji so bolj pitane vole kupovali.

S konji in s kravami je bila kupčija središja.

* Röntgenovi žarki in saviženi mrtveci. Profesor sodne medicine dr. Otton Lenghi v Sieni je dognal, da se more s pomočjo Röntgenovih žarkov nedvomno izvedeti, ali je človek resnično ali samo navidezno mrtve. Ako prosejajo Röntgenovi žarki pljuča mrtveca, imajo v njih mnogo večji odpor kakor v pljučih živega človeka.

* Dunajska gledališča propadajo. Znano je, da se je ravnatelj Karlovega gledališča na Dunaju ustrelil, ker mu je zmanjkalo denarnih sredstev. Gledališče bi bili zaprli, ako bi se ne bila našla nova družba podjetnikov. Sedaj pa preti polom gledališča ob Dunajščici. Ravnatelj Langkammer nima več denarja ter ne more plačati igralcem niti mesečne plače. Koncem sezone odstopi z velikim deficitom ter odpusti vse oseboje. Te dni sta dala Langkammer in njegova žena, ki piše drame pod pseudonimom Rikard Nordmann, igralcem svoje poslednje novce. Lastniki gledališča so se zavezali izplačevati Langkammerju do konca sezone vsak dan 300 kron.

* Nabiranje podpor za Bure. Družba mladeničev v Parizu nabira podpore za Bure s prepevanjem po dvoriščih. S spremljevanjem gosli in kitare pojo himno Burav ter razne pesmi na čast Krügerja in Deweta. Baje so nabrali na ta način že velike svote, ki se porabijo za podporo burških žen in otrok ter ranjenih Burav.

* Desetkratni morilec. 23-letni kmet Raja Marič je v vasici Deč v Sremu z nožem umoril 4 osebe ter trupla razsekal. V ječi v Zemunu pa je v soboto ponoči z uteži pobil paznika Pjevca, šel v spalnico ter ondi ubil njegovo ženo in troje otrok ter neko dekle. Nato je pobegnil s tovrnim vlakom v Beligrad, kjer so ga prijeli in zaprli.

* Atentat študentke na profesorja. Koncem predavanja vseučil. prof. Deschanel v Parizu je ruska študentka Vera Gelov ustrelila na odhajajočega profesorja, a zadela svojo prijateljico Aleksandrino Zululamič v prsi. Gelov je baje zblaznela. Ranjena prijateljica, ki je prebivala z napadalko skupno, menda okreva.

* Oče je našel umorjeni hčeri. 10. t. m. je šel šumar Holub v Novi Banji na lov. Naenkrat je zagledal kup vejevja, izpod katerega je gledala ženska noga. Ko je vejevje odstranil, je našel dve mrtvi dekleti — svoji hčerki Terezi in Marijo. Prva je imela 17, druga pa 15 let. Bili sta v sosednji vasi na posetu. Ko sta se vračali domov skozi gozd, sta imeli seboj 25 in 15 kron. Radi tega denarja ju je neznan človek umoril.

* Volkovi. V Rapsu na Sedmograškem so volkovi blizu ondolnega kolodvora raztrgali dva vojaka. — V gozdu v občini Somogy je nabiral kmet Horvat suho vejevje. Volkovi so ga požrli docela, le noge v čevljih so ostale. — V Tölgyesu na rumunski meji so volkovi raztrgali dekle Ano Sander.

* Volkovi so požrli vojake. Vseled naglo nastalega hudega mraza po gorah in gozdovih krajih so se pojavili volkovi v velikem številu. Pregarjani od gladi vdirajo v sela in napadajo hleve. Pa tudi ljudi ne puste na miru; gladni so tako, da se ne bojé niti puške. Iz Galca poročajo, da je odšla od ondol rumunska patrulja v Barboš. Na potu pa so napadli vojake volkovi. Vojaki so streljali, a vse zaman. Ko so postrelili vse patrone in omagali tudi v boju z bodalom, so se zgrudili in volkovi so jih požrli. Drugega dne so našli samo oglodane kosti, raztrgane uniforme in orožje. Strašna smrt!

Književnost

— „Popotnik“ ima v št. 1. svojega 22. letnika to-le vsebino: D. Martinov: Na meji dveh stoletij. Ljudevit Stiasny: Šolska izložba na svetovni razstavi v Parizu leta 1900. Dr. Jos. Tominšek: Izgovorjanje številk. O. Fiedler: Učiteljsko stališče napram strokovni vedi. F. D.: Razgled po prirodi. Iv. Šega: Pedagoški utrinki. Književno poročilo. Razgled. Ali je Levčev „Pravopis“ že obvezen? Šola za služabnike.

— Milinarjev Janez, slovenski junak, ali uplemenitba Teharčanov. Spisal po narodni pripovedi iz srede petnajstega stoletja. Fr. Kočever. (Tretji popravljeni in predelani natis.) V Celju 1900. Izdal, tiskal in založil D. Hribar. Cena mehko vezani

knjigi 80 vinarjev, s pošto 90 vinarjev. To lepo povest, katere snov je porabljena tudi v Ipatjevi in Parmovi operi, slovenskemu občinstvu toplo priporočamo.

— „Dokumente der Frauen“. II. št. tega zanimivega lista ima sledečo vsebino: Liebele. Grete Meisel Hess. — Das Leben einer Textilarbeiterin. Dr. Julius Bunzel. — Ein neuer Roman und ein Band Gedichte. Beiträge zur Frauenliteratur Österreichs. Mariane Heinisch. — Notizen. — Zur Fraubewegung. — Literatur. — Bibliographie. Artur L. Jelinek. — Abenddämmerung. Stefan Žeromski. Ta lep list za žensko vprašanje priporočamo, ker so njegovi sodržniki tudi Slovenci in Slovenke in ker je njegova vsebina polna člankov, ki se bavijo s humanitarnimi in odgojniskimi vprašanji. Naroča se v vsaki knjigo-tržnici.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 22. januarja. Ministrski predsednik je bil danes zopet v dolgi avdijenci pri cesarju. Sodi se, da je ta avdijenca v zvezi z diferencami, ki so nastale v ministrstvu poglavitno zaradi tistega odstavka prestolnega ogovora, ki se nanaša na jezikovno vprašanje. Položaj v ministrstvu je postal precej kritičen.

Dunaj 22. januarja. „Wiener Zeitung“ prijavlja cesarski patent, s katerim se sklicuje državni zbor. Pisarna poslanske zbornice razpošilja vabila na 1. sejo, ki bo 31. t. m. ob 11. uri dopoldne.

Dunaj 22. januarja. „Vaterland“ poroča, da slovenski klerikalni poslanci ne marajo vstopiti v skupen klub s slovenskimi liberalci.

Dunaj 22. januarja. Poleg grofa Attemsa kandidira Körber za predsednika poslanske zbornice tudi grofa Veterja in Lupula. Čehi so odločno zoper Attemsa, očitajoč mu, da je v deželnem zboru štajerskem proti Slovincem skrajno pristransko postopal. Tudi poljski „Czas“ se izreka proti tej kandidaturi in reklamira predsedniško mesto za desnico.

Dunaj 22. januarja. Sinoči je občni zbor akademičnega društva „Slovenije“ izvolil dr. Tavčarja svojim častnim članom.

Praga 22. januarja. „Politika“ poroča, da se je mej poljskimi poslanci začelo neko gibanje zoper ministra Piętaka, zaradi njegovega pisma volilcem, in da hočejo na njegovo mesto spraviti grofa Wodickega. „Narodni Listy“ potrjujejo to vest v toliko, da skušajo Poljaki izpodiniti Piętaka in dostavljajo, da se pripravlja alijanca mej Poljaki in levico.

London 22. jan. Danes ob osmih zjutraj izdani bulletin pravi, da se kraljica Viktorija zopet slabše počuti in da ginevajo njene moči.

Izjava.*

Občinski zastop studenški izreka v javni izvanredni seji popolno priznanje, spoštovanje in zaupanje velečastitemu g. župniku Antonu Bercetu v Boštanju radi njegove požrtvovalnosti in delovanja v dušnem pastirstvu in v skrbi za zboljšanje toli zanemarijenega zemljišča župne nadarbine ter za njegovo ljubeznivo občevanje in pravično postopanje z župljani.

Obsoja pa nesramne napade iz zadnje dobe „Slovenca“, „Slovenskega lista“, gosp. župnika Nemanica v Št. Lambertu in vseh, kateri so povodom zadnjih državnoborskih volitev blatili čast občepriljubljenega župnika pred. g. Antona Berceta.

Občina Studenec se čuti dolžno to izjaviti, ker spada velik del občine v župnijo Boštanj.

Prebrano, sklenjeno in podpisano. Občina Studenec, dne 20. prosinca 1901.

Franco Žnidaršič m. p., župan. Martin Žibert m. p. Anton Hočever m. p. Janez Lipar m. p. Matija Bizjak m. p. Janez Sterk m. p. Anton Kovač m. p. Frano Žnidaršič m. p. Jože Mlakar m. p. Janez Terček m. p. Janez Androjna m. p. Matija Hočever m. p. Jožef Gospodarič m. p. Janez Novšak m. p. Matija Korečin m. p.

* Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Darila.

Družbi sv. Cirila in Metoda so od 29. decembra m. l. do 18. januarja 1901. poslali prispevkov p. n. gospoda in družstva: Podružnica za Zatičino-Višnjo goro po Jos. Skufca 45/43 K in sicer: 28 K udnine, 5 K je daroval trgovec v Višnji gori Mihael Omahen, 12/43 K pa se je nabralo pri banketu 30. decembra povodom preselelitve c. kr. uradov in Zatičine v Višnjo goro. Podružnica za Škocijan (Kor.) 4 K; „Ormoška posojilnica 40 K; upravnštvo „Slovenskega Naroda“ 564/44 K; podružnica za Litijo 16 K; moška podružnica v Krškem 50/60 K; župnik v Poljanah Jernej Ramoveš kot navadno edin plačnik poljanske podružnice iz svojega 40 K; podružnica za Konjice 650 K; odvetnik v Voloskem dr. Konrad Janežič 18 K za novo leto; ženska podružnica za Ročinj po g. Alojziji Perše 40 K; Rudolf Kokalj iz Kranja 62 K odkupnine od noveletnih voščil, ki se je nabrala pri članih tamonjske moške podružnice in pri drugih rodoljubih. Avg. Štamcar, uradnik „Slavije“ v Ljubljani 3 K; c. kr. poštar v Trojanih Fr. Konšek iz nabiralnika 5 K; g. Kristina Globočnikova iz Železnikov 10 K mesta venca pok. učiteljici Ani Rekarjevi; podružnica za Vransko 15 K noveletnega darila; ženska podružnica za Ribnico po gospej Mariji Gruntarjevi 20 K blagajnik izvenakademiške podružnice v Gradcu Fr. Hrašovec 43 K; Stanko Peharc iz Stare Loke 57/60 udnine; „Narodna čitalnica“ v Ptuj na Silvestrov večer pri tomboli nabranih 15/54 K; podružnica za sv. Ivan na Vrdeli pri Trstu po Antonu Trobec 100 K udnine in 200 K pokroviteljine odotnega konsumnega društva; ženska podružnica za Maribor po g. Ani Majcenovi 275/82 K; župnik v Žirih Jos. Vidmar 20 K; vesela družba na Brezjah po prof. dr. J. Janežiču 240 K; M. Skale iz Konjic za slovensko šolo v Mariboru 3 K; ženska podružnica za Ajdovščino 160 K; izkupitek za družbine znake po podružnični prvomestnici gospej Ivani Zupančičevi 500 K; gospa Franja Mikel iz Postojne 4 K, ker njen a. dekla E. Č. ni okrasila po naročilu groba njenega soproga. „Posojilnica“ v Makolah 30 K; župnik Mil. Schmid dar solčavskih Mohorjanov 16 K; kapelan pri Vel. nedelji Matija Eferl 2 K; „Prva dolenska posojilnica“ v Metliki 20 K; Posojilnica na Dolu (Štaj.) 10 K; c. kr. notar v Gor. Radgoni Oton Ploj 10 K mesto venca pokoj. župniku Antonu Belšaku; tvrdka Ivan Perdan 400 K od vžigalic; podružnica za Crklje na Gorenjskem po vrhniškem lekarnarju Jak. Hočvarju 81 K; kapelan v Slov. Bistrici Iv. Nep. Grobelšek zbirko 15 K, posiljatelj je daroval 5 K, župnik Zdravko Mikuš in posestnik Matija Zupanc iz Št. Jurija ob juž. železnici pa tudi po 5 K, želez naj bi družba prospevala v novem stoletju in rešila obilo otrok mili domovini! Podružnica v Trzinu po župniku Fr. Špendalu 301/30 K.

Condurango Malaga vino.

(Želodec krepčujoče vino.)

Sunja, 23. septembra 1898.

Blag. gospod M. Leustek, lekarnar v Ljubljani. Rad priznam, da je Vaše Condurango Malaga vino pristno. Deluje posebno dobro pri želodčni boli, krepi telo, lajša in vzbuja slast do jedli.

Dr. J. Folnegovič,

obč. zdravnik.

Jako praktično na potovanju.

(2638-2)

Ne pogrešljivo po kratki vporabi.

Preskušeno po zdravstvenih oblastvih.

Spricavalo Dunaj, 3. julija 1897.

Kalodont

neobhodno potrebna

zobna Crema.

Dobro sredstvo za snaženje zob ne sme imeti debelozrnatih tvarin, ki škripljejo med zobmi in razpraskajo email, kakor je to običajno pri mnogih zobnih praških. Za racionalno varovanje zob se je že več let uvedeni Kalodont najbolj izkazal, ker vzdržuje zobe, ne da bi jih kaj poškodovali čiste, bele in zdrave.

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306-9 m. Srednji srčni tlak 736-0 mm.

Januar	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v C.	Vetrovi	Nebo	Mokrina v 24 urah
21	9. zvečer	739.7	3.3	brezveter.	del. oblak.	
22	7. zjutraj	743.5	1.3	sl. jz.ahod	jasno	
	2. popol.	744.6	5.3	sl. svzhod	oblačno	0.0 mm.

Srednja večerajšnja temperatura 4.6°, normala: -2.3°.

Dunajska borza

dne 22. januarja 1900.

Skupni državni dolg v noteh	98.25
Skupni državni dolg v srebru	98.10
Avstrijska zlata renta	117.35
Avstrijska kronska renta 4%	98.25
Ogrska zlata renta 4%	117.-
Ogrska kronska renta 4%	92.15
Avstro-ogrski bančni delnice	1701.-
Kreditne delnice	682.-
Londonska vista	240.55
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.80
20 mark	23.53
20 frankov	19.16
Italijanski bankovci	90.50
C. kr. cekini	11.34

Ljubljanska kreditna banka

Laibacher Creditbank

v Špitalskih ulicah št. 2

menjalnica v pritličju

sprejema vloge na hranilne knjižice ter iste obrestuje po 4% od dne vloge do dne dviga, 3%, rental davek od teh hranilnih vlog plača banka sama.

Ljubljanska kreditna banka

izplača tudi večje svote brez odpočevdi.

(11-18)

Zunanjim vlagateljem

so na željo poštne hranilnične položnice na raspolago v svrhu poštne preste vpošiljatve zneskov.

Zahvala.

Za mnoge dokaze srčnega sočutja, o nagli smrti ljubljene soproga. oziroma očeta

Jerneja Gerčarja

čuvaja na južni železnici

kakor tudi za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu dragega pokojnika, izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem posebno pa gosp. pevcem železničarskega kluba svojo najtoplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 22. januarja 1901.

(177) Globoko žalujoči ostali.

Guberjev vrelec

Najbolje učinkujoča železo-arsenasta voda proti slabokrvnosti, ženskim boleznim, živčnim in kožnim boleznim itd. — Dobiva se v vseh prodajalnicah mineralnih vod, lekarnah in drogerijah

HENRIK MATTONI, Dunaj,

c. in kr. avstr. dvorni in komorni založnik.

Šivilje

vsprejme takoj

(176-1)

Ivana Podkrajšek

Poljanska cesta šte. 27.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. oktobra 1900. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Proga čez Trbiž. Ob 12. uri 5 m po noči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd; čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 7. uri 17 m zjutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabla, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Amstetten na Dunaj. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih v Linc. — Ob 11. uri 51 m dopoldne obojni vlak v Trbiž, Pontabla, Beljak Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejovice, Plzen, Marijine vare, Hebr, Franzove vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten. — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Obojni vlaki: Ob 6. uri 54 m zjutraj, ob 1. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 55 m zvečer. Prihod v Ljubljano juž. kol. Proga iz Trbiža. Ob 5. uri 15 m zjutraj obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Lipskega, Prage, Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Aussee, Ljubna, Celovca, Beljaka, Franzensfeste. — Ob 11. uri 16 m dopoldne obojni vlak z Dunaja via Amstetten, Karlovih varov, Heba, Marijinih varov, Plzna, Budejovic, Solnograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregence, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Celovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthala, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. V oktobru in aprilu ob nedeljah in praznikih iz Lince. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Obojni vlaki: Ob 8. uri in 21 m zjutraj, ob 2. uri 32 m popoldne in ob 8. uri 48 m zvečer. — Odhod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Ob 7. uri 28 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6. uri 50 m zvečer. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 5. uri 10 m zvečer.

Pekovski

pomočnik

s 1000 kron premoženja se želi poročiti z vdovo ali gospodično, ki ima 2000 kron.

Ponudbe naj se pošljejo pod št. 101 poste restante Ljubljana.

(173-1)

Učenec

dobrih in poštenih starišev, zmožen slovenskega in nemškega jezika, s primerno šolsko obliko se sprejme v večjo trgovino z manufakturnim blagom na deželi. (123-3)

Naslov pove upravnštvo „Slov. Nar.“

Kupi se (187-1)
steklena ograja.

Kje? pove upravnštvo „Slov. Nar.“

V najem

se dajo začeti s 1. majem 1901 v Kapi-
teljskih ulicah h. št. 3

lep konjski hlev, skladišče,
pôd in šupa.

Natančneje v hiši št. 3 na Poljanski
cesti, I. nadstropje. (139-3)

Občni zbor

podpisane posojilnice bo

dne 2. februarja 1901

dopoludne ob 11. uri

v uradnih prostorih.

Dnevni red:

- I. Bilanca za leto 1900, oziroma potrditev računa in razdelitev čistega dobička.
- II. Volitev 6 udov ravnateljstva, preglednika računov in njega namestnika.
- III. Prememba pravil in posamezni nasveti.

Okrajna posojilnica v mestu
Kamnik

dne 20. januarja 1901.

(175)

Luka Bergant.

P. n. gg. članom „Matice Hrvatske“.

Čast mi je, da opozorim p. n. gg. poverjenike „Matice Hrvatske“, da bodo knjige „Matice“ za leto 1900. skoraj gotove in da se iste ukusno vezane mogo tudi letos pri meni naročiti. Vezanja, kakor sem jih letos pripravil za „Matice“ knjige, so jako ukusna in originalna, ter odgovarjajo vsem zahtevam moderne knjigoveške spretnosti.

Cene vezanjem „Matičnih“ knjig:

1. „Spomen-cvete iz hrvatskih in slovenskih dubrava“ 2 K — vin.
2. HOIĆ: „Slike iz zemljopisa“. Knjiga V. Dio drugi 1 „ 40 „
3. VALLA: „Poviest novoga veka“ II. (Svjet. povj. IX-X) 1 „ 20 „
4. ŠENOVA: „Sabrane pripoviesti“ 80 „
5. ORZESKO: „Pripoviesti“ (Slav. knjiž. VIII.) 80 „
6. MULABDIĆ: „Na obali Bosne“ 60 „
7. CAR: „Pusto ognjste“ 40 „

(144-2)

Skupaj 7 K 40 vin.

Knjižnica za klasično starinu:

MUSIC: „Povjest grčke književnosti“. Dio drugi K 80 vin.
Ker mi je slavni odbor „Matice Hrvatske“ tudi letos poveril odpravo „Matičnih“ knjig, se vezane knjige mogo **le** **jedino** **pri** **meni** **naročiti** **za** **ter** **jih** **bodem** **jaz** **zajedno** **z** **ostaiimi** **knjigami** **pripislat** **p. n. gg. poverjenikom** **„Matice Hrvatske“**.
Prosim najuljudneje tem potom p. n. gg. člana, da mi kar preje možno izvolijo pripislati svojo **cenjeno naročbo in pripadajočo svoto po poštni nakaznici**, ker drugače ne bi mogel efektuirati naročbe.

V Zagrebu, meseca januarja 1901.

Ivan Schneider

knjigovez „Matice Hrvatske“.

Frankopanska ulica br. 4.

Brady-jeve
kapljice za želodec

(prej)
Marijacejske kapljice za želodec)
prirejene v lekarni „pri ogerškem kralju“
Karla Brady-ja na Dunaji, I., Fleischmarkt 1.

v obče izkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja in okrepi želodec, če je prebava motena, in splot pri želodčnih boleznih.

Cena steklenici 40 novč.

Dvojna steklenica 70 „

Usojam se opozarjati še jedenkrat, da se moje kapljice za želodec čestokrat ponarejajo. Pasi naj se torej pri kupovanju na gorenjo varstveno znamko s podpisom G. Brady, in naj se zavrne vse kot nepravilne, ako nimajo te znamke in podpisa G. Brady.

Kapljice za želodec C. Brady-ja (prej Marijacejske kapljice za želodec) so shranjene v rudičnih nagubanih škatljah in imajo podobo sv. Matere Božje Marijacejske (kot varstveno znamko). Pod to znamko mora biti podpis *G. Brady*.

Deli so navedeni. (1739-13)

Kapljice za želodec se pristno dobivajo v vseh lekarnah.

Umeteljne oči in krepilje iz stekla, razglednice z biseri, 100 kom. 6/8, kron, damske gume, 12 kom. 3 vin, plesalne hudičke, steklene brizgalnice za rane, kom. 4 vin, izdeluje **Frane Štamm**, Morehenstern, na Češkem. Vzorci brez plačno. (172)

Spretna

(160-2)

šivilja za živote

se trajno namesti. — Vstopi lahko takoj.
Wolfve ulice št. 1, II. nadstr.

Trgovski pomočnik

manufakturst in špecerist, spreten prodajalec, želi službo premeniti.

C-njene ponudbe pod šifro: „U. P. št. 1000, Mokronog“.

(174-1)

Odda se v najem

hlev

za štiri konje s sobico za kočijaža in kolarnico na Karlovski cesti št. 18.

Natančneje pri lastniku. (170-1)

Mala gostilna

v Ljubljani se išče takoj v
najem. (163)

Pogoji naj se vložé pod šifro „gostilna 300“ pri upravnštvo „Slov. Nar.“.

Sprejem takoj

pisarja

z lepo in korektno slovensko in nemško pisavo. Plača po dogovoru.

Dr. Janko Jamšek

(157-2)

advokat v Litiji.

Velefino surovo maslo

prve planinske mlekarke zadruga
priporoča

Edmund Kavčič

Prešernove ulice, nasproti glavni pošti.

Istotam: (12-17)

Fina narezana svinjska gnjat, angleški Victoria-Punsch-Extrakt, izborna zaloga finega vina.

Američanske kitarske citre

specialitete najfinejše izvršitve, komad 8 gl. vstevši 8 not, ključ, naprstnik in kartonasto škatljo, v prodajalnici glasbil

v Šelenburgovih ulicah I.

Tudi se iste oddajajo proti plačilu na obroke. (162-2)

Na račun zelo ugodno
oddá se 1. majem t. l. dobro znana

gostilna

v letovišču „Laverca“

pri Ljubljani, poleg postaje.

Izvrševanje obrta izročilo se pa bude le zanesljivo, poštini in posebno v kuhinjski stroki zelo večji gostilničarki (vinski ali samici) z doraslo hčerko, oziroma kako sorodnico, proti primerni kavolji.

Natančne poizvedbe pri posestniku in vinskem trgovcu Karolu Lenče-tu na Laverca.

(96-5)

Dobre cenene ure

s 3letnim pismenim jamstvom
razpošilja zasebnikom

HANNIS KONRAD

tovarna za ure in eksportna hiša zlatin

Mest (Brux) Češke.

Dobra nikelnasta remontoarka gl. 375

Prava srebrna remontoarka 580

Prava srebrna verižica 120

Nikelnasti budilec 195

Moja tvrdka je odklikovana s c. kr. orlom, ima zlate in srebrne medalje razstav ter tisoč in tisoč priznanih pism. (2611-11)

Illustrirani katalog dostoj in podplatno preste.